

SPIS RZECZY

Księga czwarta

KLASA I PAŃSTWO

Dział pierwszy

DEFINICJE

I. Od kiedy istnieją klasy?	7
II. Pojęcie klasy	16
III. Zawód	33
a. Podział pracy	33
b. Inteligencja	36
IV. Przeciwności zawodów	49
V. Zniesienie klas a zniesienie zawodów	54
VI. Klasa, zawód, stan	64
VII. Pojęcie państwa	72
VIII. Marksistowskie pojmowanie państwa	87

Dział drugi

POWSTAWANIE PAŃSTWA I KLAS

I. Hipoteza Engelsa	102
II. Krytyka hipotezy Engelsa	111
III. Niewolnictwo	123
IV. Państwo zdobywców	136

Dział trzeci

PIERWSZE PAŃSTWA

I. Osiedli rolnicy	156
II. Koczujący pasterze	164
III. Państwowotwórcza siła koczowników	178
IV. Założenie państwa	183
V. Rozmiary państwa i szczepu	202
VI. Związki szczepów	212
VII. Dążenie państwa do ekspansji	218
VIII. Imperializm	238

Dział czwarty

ODDZIAŁYWANIE PAŃSTWA

I. Środki ekonomiczne i polityczne	245
II. Komunizm a własność prywatna	252
III. Handel	260
IV. Lichwa	272
V. Narody handlowe	280
VI. Pismo	284
VII. Nauka	297
VIII. Pieniądz	308
IX. Tezauryzacja	324
X. Urządzenia wodne	342
XI. Urządzenia nawadniające a władza państwowa	356
XII. Miasto — przemysł i sztuka	378
XIII. Rozkwit i schyłek	399
XIV. Cywilizacja i jej upadek	419

Dział piąty

PIERWSZE FORMY PAŃSTWA

I. Starzenie się państwa i starzenie się cywilizacji	438
II. Demokracja zwyciężonych	441
III. Demokracja zwycięzców	453
IV. Arystokracja a sztuka	460
V. Arystokracja a nauka	468
VI. Monarchia	476
VII. Pierwsze walki klasowe	499
a) Wyzyskiwani są słabi i rozszczępieni	499
b) Ubieganie się o względy władcy	511
c) Zastój na Wschodzie mimo wszelkich zaburzeń	517
VIII. Upadek państwa	523

Dział szósty

MIASTO-PAŃSTWO

I. Pochodzenie miasta-państwa	540
II. Walki klasowe w mieście-państwie	552
III. Demokracja a wyzysk w mieście-państwie	566
IV. Mieszane formy państwa	584
V. Upadek miasta-państwa	595
VI. Starożytny socjalizm	607

Dział siódmy

KAPITALISTYCZNE PAŃSTWO PRZEMYSŁOWE

I. Kapitalizm przemysłowy	619
II. Postępowy charakter kapitalizmu przemysłowego	629
III. Duch kapitalizmu	637

IV. Państwo i miasto w średniowieczu	647
V. Wolna praca	659
VI. Asceza	671
VII. Pojawienie się kapitału przemysłowego	684
VIII. Postęp a rewolucja społeczna	694
IX. Nowoczesna demokracja	704
X. Kapitał w państwie demokratycznym	716
XI. Państwo narodowe	728
XII. Rozrost aparatu państwowego	742
a) Armia, handel, cła	742
b) Oświata, sądownictwo, lecznictwo	750
c) Podatki	759
d) Zmiany w charakterze państwa	761
XIII. Polityka jako zawód	763
XIV. Przemoc a demokracja	779
XV. Charyzmat	790
XVI. Inteligenci	806